

Hvor gik de hen?

En undersøgelse af status for årgangene 1984, 1989 og 1994 fra Synsregistret med hensyn til skole- og uddannelse i 2012.

Baggrund

SFI rapporten 10:16 "Blinde børn – integration eller isolation" (2010) har påpeget en række problemstillinger for gruppen af blinde og svagsynede børn og unge. En sådan rapport giver anledning til at iværksætte tiltag for at imødegå de problemer, som rapporten viser, at denne gruppe støder på. En af de antagelser, som er fremkommet i kølvandet på rapporten er, at gruppen ikke får tilstrækkelig god folkeskoleundervisning og at for få får en ungdomsuddannelse. Disse forhold antages derefter at være årsag til, at gruppen senere får vanskeligheder med at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Såfremt disse antagelser er rigtige, så er det naturligvis der, ressourcerne skal sættes ind, for at afhjælpe problemerne. Men hvis antagelserne ikke holder, så bruges ressourcerne forkert og bliver dermed ikke sat ind der, hvor det egentlige problem er.

Spørgsmålet om hvordan blinde og svagsynede børn klarer sig i folkeskolen har været undersøgt tre år i træk ved opgørelse af karaktererne fra afgangsprøverne. Disse undersøgelser peger på, at denne gruppe børn / elever klarer sig lige sig godt til afgangsprøverne i folkeskolen som andre børn, hvilket også er refereret i den førnævnte SFI rapport.

Det har givet anledning til at undersøge det videre forløb til ungdomsuddannelserne. Er gruppen af blinde og svagsynede børn og unge faldet fra i ungdomsuddannelserne?

Nærværende opgørelse tyder ikke på, at det er tilfældet, idet antallet af blinde og svagsynede, der tager en ungdomsuddannelse procentuelt er lige så stor, som gennemsnittet for hele gruppen.

En pointe kunne derfor være, at vi bør interessere os mere for, hvad forklaringen på det manglende fodfæste på arbejdsmarkedet for blinde og svagsynede kan skyldes, hvis det ikke klart kan dokumenteres, at det skyldes manglende afgangsprøver i folkeskolen og manglende brug af ungdomsuddannelserne.

Hvad er så årsagen? Årsagerne? SFI rapporten peger her på, at "der bliver tænkt alt for lidt på at lære disse børn alt det, som andre børn lærer af sig selv: At klare sig, når de er ude ..... På den måde tegner rapporten et billede af en gruppe teenagere, som har det ok i øjeblikket med at være hjemme og gå i skole, men som formentlig på længere sigt bliver ladt i stikken" (s. 10)

Område	Antal i alt	Heraf alm. folkeskole	Ungdoms uddannelse	Videreg. uddannelse	uden tilknytning	Bemærkninger
Skive & Viborg	7	7	6	3	1	
Sønderjylland	11	2	2	2		1 "gråzone" - spec.skole, men afg.prøver i visse fag
Randers	10	4	3	1		
Århus	40	14	11	9		alle fra fsk. alm. klasser er i gang m uddannelse
Roskilde	26	8	7	3		1 fra alm. Klasse er ukendt mht ungd.ud.
Ringkøbing & Herning	15	4	3	-		
København / region	40	15	10	4		
Vejle	14	5	4	1		
Esbjerg	19	3	3	-		
Vordingborg	12	2	2	-		
Slagelse	22	9	9	3		
Fyn	42	10	7	3	1	
I alt	258	83	67	29	2	

Af de 83 elever i undersøgelsen, som har gået i folkeskolens almindelige klasser, har de 67 taget eller er i gang med en ungdomsuddannelse på opgørelsestidspunktet (2012). Det svarer til, at 80,7 % af gruppen af blinde og svagsynede gennemfører en ungdomsuddannelse. Gennemsnittet for hvor mange unge, der tager en ungdomsuddannelse er iflg. Danmarks Statistik 80 % for 2012. Det vil sige, at gruppen af blinde og svagsynede iflg. denne opgørelse gennemfører ungdomsuddannelsen i samme omfang som andre unge (landsgennemsnittet). 29 unge ud af de 83 har taget en videreuddannelse eller er i gang med en videreuddannelse, hvilket svarer til 35 %. 2 af de 83 er på opgørelsestidspunktet uden for uddannelsesystemet og arbejdsmarkedet dvs. 2,4 % af gruppen.

Oplysninger om de forskellige typer af uddannelser som de unge vælger:

antal fag

- 2 murer
- 2 socialrådgiver
- 3 jura
- 2 fysioterapeut
- 3 ibos uddannelser
- 1 it-supporter
- social og
- 1 sundhedsassistent
- 1 telefonist
- 1 pladesmed
- 1 elektronik uddannet
- 1 truck mekaniker
- social og
- 1 sundhedshjælper
- 2 PGU

Opgørelsesmetode

Vi valgte at indhente oplysninger vedr. tre årgange fra Synsregistret: 1984, 1989 og 1994.

Oplysningerne drejer sig om hvorvidt de pågældende gik i almindelig folkeskoleklasse eller i specialklasse. Vi har alene lavet opgørelser vedrørende dem, der gik i folkeskolens almindelige klasser og kunne forventes at gå videre i en ordinær ungdomsuddannelse. Vi har fået oplysninger om hvad de pågældende fra de tre årgange laver i dag, om de har taget en ungdomsuddannelse, om de har taget en videregående uddannelse og om de har arbejde, eller ingen tilknytning har til hverken uddannelse eller erhverv.

Spørgeskemaet er sendt til synskonsulenter i hele landet, som har svaret ud fra de oplysninger, som de har om de tre årgange. Alle oplysninger er anonymiserede.

To områder har ikke haft mulighed for at svare: Københavns kommune og Nordjylland.

Lis Fløe Pedersen & Hans Nørgaard
Sept13